A TANTÁRGY ADATLAPJA

Személyiségpszichológia

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3. Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4. Szakterület	Pszichológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Pszichológia szak / Pszichológus
1.7. Képzési forma	Távoktatás

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Személyiségpszichológia			A tantárgy kódja	PLM11206
2.2. Az előadásokat tartó oktató – Tantárgyfelelős	Dr. Marschalkó Eszter Enikő Adjunktus				
2.3. A szemináriumi / laboratóriumi / projekt tevékenységekért felelős oktató – tutor	Dr. Marschalkó Eszter Enikő Adjunktus				
2.4. Tanulmányi év	1	2.5. Félév	2	2.6 Értékelés módja	Vizsga
2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező			2.8. Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszáma)

3.1. Heti óraszám-nappali képzés		amiből: 3.2. kurzus		3.3. szeminárium/ labor/ projekt	
3.4. Félévi összóraszám: távoktatás	56	3.5.1. SI	69	3.6. AT + TC + AA	28
		3.5.2. AI	28		
Az egyéni tanulási (SI) és önképzésre szánt (AI) idő leosztása:					**97 óra**
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (AI)					**55**
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					**22**
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					**15**
Tutorálás (szakmai tanácsadás)					**2**
Vizsgák					**2**
Egyéb tevékenységek					**1**
3.7. Az egyéni tanulás (SI) és az önképzési tevékenységek (AI) teljes óraszáma					**97**
3.8. A félév össz-óraszáma					**125**
3.9. Kreditszám					**5**

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	BBTE elearning felülete (MsTeams), PC/laptop, internet, projektor
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	BBTE elearning felülete (MsTeams), PC/laptop, internet, projektor

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)[1]

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	**Kompetencia**
CP1	A pszichológia alapvető fogalmainak alkalmazása
CP4	Az egyén, a csoport és a szervezet pszichológiai értékelése
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	**Kompetencia**
CT2	Hatékony munkavégzés multidiszciplináris csapatban különböző hierarchiai szinteken
CT3	Tudományosan validált információk azonosítása és alkalmazása
CT3	Nemzetközi adatbázisok használata a szakmai fejlődés érdekében
CT3	Az élethosszig tartó tanulás szükségleteinek önértékelése

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)[2]

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	**Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)**	**Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)**
CP1	1. A hallgató ismeri és megkülönbözteti a tudományos pszichológia főbb paradigmáit	1. A hallgató ismeri és megfigyeli az emberi fejlődés főbb jellegzetes sajátosságait
CP1	2. A hallgató ismeri és magyarázza, hogy a genetikai különbségek miként társulnak viselkedésbeli különbségekhez	2. A hallgató megkülönbözteti az emberi fejlődést meghatározó mechanizmusokat és tényezőket
CP1	3. A hallgató ismeri és alkalmazza a motiváció, érzelem, személyiség, intelligencia és társas kapcsolatok fogalmait	3. A hallgató azonosítja az atipikus fejlődési pályák sajátosságait
CP4	4. A hallgató bizonyítja a személyiségmodellek megértését, és megfelelően alkalmazza az ezekre épülő személyiségértékelési eszközöket	4. A hallgató megérti és megfelelően alkalmazza a pszichológiai kutatás alap- és alkalmazott elveit a pszichometria területén

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. A személyiségpszichológia alapvető fogalmainak, elméleteinek és módszereinek ismerete és megértése
2. A főbb paradigmák és elméleti megközelítések leírása és értelmezése (pszichodinamikus, vonáselméleti, humanisztikus, kognitív és szociális-kognitív)
3. A pszichológiai jelenségek magyarázata az alapvető fogalmak és elméletek megfelelő alkalmazásával
4. Az egyéni különbségek és a biológiai és szociális tényezők szerepének megértése a személyiség fejlődésében
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)

A szakirodalomban található információk kritikai elemzése
A személyiségelméletek alkalmazása az emberi viselkedés értelmezésében
3. A személyiség különböző elméleti megközelítéseinek értékelése és összehasonlítása 3. ...

8. A tantárgy tartalma

8.1 AI, SI	**Didaktikai-tanulási módszerek**	**Megjegyzések**
Modul 1 A személyiségpszichológia tárgya, módszertana. Pszichoanalitikus és Neoanalitikus irányzat. A	Elemzés, jegyzetelés, fő fogalmak és kulcs szavak tisztázása, szintézis	40% AI, SI
Modul 2 A személyiség humanisztikus megközelítése	Elemzés, jegyzetelés, fő fogalmak és kulcs szavak tisztázása, szintézis	20% % AI, SI
Modul 3 A személyiség vonáselméleti megközelítésr	Elemzés, jegyzetelés, fő fogalmak és kulcs szavak tisztázása, szintézis	20 % AI, SI
Modul 4 A személyiség kognitív és szociális tanuláselméleti megközelítése	Elemzés, jegyzetelés, fő fogalmak és kulcs szavak tisztázása, szintézis	20 % AI, SI

Könyvészet:

Marschalkó E.E. (2024) *Személyiségpszichológia*. Tanulmányi útmutató

Ewen B, R., & Ewen, R. B. (2014). *An Introduction to Theories of Personality*. Psychology Press. https://doi.org/10.4324/9781315793177

Monte, C.F. (1999). *Beneath the Mask. An Introduction to Theories of Personality*. Sixth Edition. Harcourt Brace College Publisher

Pervin, L.A. (Ed.) (2003). The Science of Personality. Second Edition. Oxford University Press

Carver, Ch.S. şi Scheier, Ml. F. (2003). Személyiségpszichológia. Budapest, Osiris Kiadó

Arnett, J.J. (2000). Emerging Adulthood: A theory of development from late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55, 469-480.

Arnett, J.J. (2006) From Emerging Adulthood to Young Adulthood. In: J.J. Arnett (Eds.) *Emerging Adulthood*, pp 207 – 228, Oxford University Press doi: 10.1093/acprof:oso/9780195309379.003.0010

Dweck, C. S. (2012*). Mindset: How You Can Fulfil Your Potential*. New York: Constable & Robinson

Jang, K. L., Livesley, W. J. & Vernon, P. A. (1996). Heritability of the big five personality dimensions and their facets: a twin study. *J Pers* 64(3), 577–91. doi: 10.1111/j.1467-6494.1996.tb00522.x. PMID: 8776880.

Laporte, N., Soenens, B., Brenning, K., & Vansteenkiste, M. (2021). Adolescents as active managers of their own psychological needs: The role of psychological need crafting in adolescents' mental health. *Journal of Adolescence*, 88, 67–83. doi:10.1016/j.adolescence.2021.02.004

Mirnics Zs. (2006). *A személyiség építőkövei.Típus-, vonás- és biológiai elméletek*. Bölcsész konzorcium Kiadó

Szakács F. Şi Kulcsár Zs. (Eds.) (2001). *Személyiségelméletek*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

Mitchell, R. L. C., Kumari, V. (2016). Hans Eysenck's interface between the brain and personality: Modern evidence on the cognitive neuroscience of personality. *Personality and Individual Differences*, 103, 74–81. doi:10.1016/j.paid.2016.04.009

Power, R. A., Pluess, M. (2015). Heritability estimates of the Big Five personality traits based on common genetic variants. *Translational psychiatry*, 5(7), e604. https://doi.org/10.1038/tp.2015.96

Vansteenkiste, M., Niemiec, C. P., & Soenens, B. (2010). The development of the five mini-theories of self-determination theory: an historical overview, emerging trends, and future directions. In *Advances in motivation and achievement* (pp. 105–165). https://doi.org/10.1108/s0749-7423(2010)000016a007

8.2 **AT**	**Didaktikai-tanulási módszerek**	**Megjegyzések**
Az első modul részleteinek megbeszélés.	Problematizálás, kérdések tisztázása	A parciálisra való felkészülés része ez a feladat.
Hexaco kérdőív kitöltése és az eredmények elemzése gyakorlati támpontok alapján.	Alkalmazás, kérdések tisztázása	www.hexaco.org honlapon magyarul kitölthető

Könyvészet

Marschalkó E.E. (2024) *Személyiségpszichológia*. Tanulmányi útmutató

8.3. **TC**	**Didaktikai-tanulási módszerek**	**Megjegyzések**

Csoportosan (5 fő/csoport) egy választott témánál (egyetlen elméletalkotó) a reflektív feladatokat el fogják végezni és közös munkaként beadják.	**Elemzés, fogalmak tisztázása, szintézis, mindennapi élethez való kapcsolás**	**A csoport minden tagja ugyanazt a jegyet kapja. Ha valaki nem vesz részt a munkába a csoport kötelessége, hogy jelezze.**
Ismeretfelmérő Kvíz	**Átolvasás, alapfogalmak kiírása és megértése**	**Humanisztikus fejezet**
Könyvészet Marschalkó E.E. (2024) *Személyiségpszichológia*. Tanulmányi útmutató		

8.4. **AA**	**Didaktikai-tanulási módszerek**	**Megjegyzések**
-		
Könyvészet		

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok	9.2 Értékelési módszerek	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 AI, SI	1.Parciális vizsga (1. modul) – Az alapfogalmak ismerete és megértése. (Ez a modul nem képezi a vizsgaanyag részét azok számára, akik átmenő jegyet szereznek.)	Parciális vizsga/ Írásbeli	20%
	2. Szemeszter végi felmérés. Az alapfogalmak ismerete és megértése (Modul 2,3,4). A modul 1 csak azoknak marad, akik nem tudnak átmenő jegyet szerezni parciálison.	Írásbeli vizsga	60%
9.5 TC /AA	Leadott csoportos projekt (reflektív feladatok)		10%
	Egy otthon kitöltött ismeretfelmérő kvíz a humanisztikus részből.		10%

9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

Ha a hallgató a félév végi vizsgán nem éri el az átmenő jegyet (5,00), a vizsgája sikertelen, akkor is, ha teljesítette a 10.5. pontban meghatározott követelményeket.

A két személyes találkozóból legfeljebb egy alkalommal lehet hiányozni, függetlenül attól, hogy a hiányzás igazolt vagy igazolatlan. A jelenléti követelmények be nem tartása a vizsgáról való kizárást vonja maga után (lásd a kreditszabályzatot).

A feladatok teljesítése kötelező, elmulasztásuk kizáró ok, teljesítésük pedig a vizsgára való jelentkezés előfeltétele. Teljes pontszámot csak a határidőre beadott munkák kaphatnak. A türelmi időn belül, legfeljebb 5 napos késéssel beadott munka csökkentett pontszámmal fogadható el. A türelmi idő után beadott, de megfelelt minősítést kapott munkák 0 ponttal számítanak bele a végső jegybe, ugyanakkor lehetővé teszik a vizsgán való részvételt. A félév során előírt kötelező feladatok a vizsgaidőszakban vagy a pótvizsgaidőszakban is pótolhatók, de ekkor már nem számítanak bele a végső jegybe, csupán a vizsgán való részvétel feltételét teljesítik.

A részvizsga nem kizáró jellegű: aki nem vesz részt rajta, attól még részt vehet a félév végi vizsgán. A részvizsga kizárólag orvosilag igazolt hiányzás esetén pótolható. Ebben az esetben a hallgató a kórházi zárójelentés 7 napon belüli bemutatásával jogosult szóbeli vizsgát tenni a részvizsgajegy megszerzéséért.

A nyílt vizsgaidőszakra, pótvizsgára vagy jegyjavító vizsgára jelentkező hallgatóknak a tantárgy valamennyi követelményét teljesíteniük kell (jelenlét, részvizsgák, feladatok, projektek stb.). A szemináriumi tevékenységekre és a részvizsgákra kapott jegyek csak az adott tanévben érvényesek, későbbi tanévre nem vihetők át.

A vizsgacsalás a kreditszabályzat értelmében a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után. Erről a BBTE rektora dönt a Kari Tanács javaslatára, a vizsgáztató oktató írásbeli bejelentése alapján. Ez a szabály a végső jegy valamennyi összetevőjére vonatkozik: a félév végi vizsgára, a pótvizsgára, a részvizsgára, a féléves feladatokra és a projektekre.

Plagizált, másolt vagy egymással azonos féléves dolgozatok beadása esetén minden érintett hallgató 1-es jegyet kap. A vizsga alatti együttműködés, másolás vagy csalás azonnali kizárást von maga után a vizsgáról, 1-es jeggyel.

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)[3]

		A fenntartható fejlődés általános ikonja						
		3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE						

Tantárgyfelelős
Dr. Marschalkó Eszter Enikő egyetemi adjunktus.....

Dátum
2026.04.25.

Tantárgytutor(ok)
. Dr. Marschalkó Eszter Enikő egyetemi adjunktus.....

Távoktatás felelős,
Dr. Kanyaró Kinga, egyetemi adjunktus

[3] Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az *Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás* szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: *„Nem alkalmazható”.*